

Notat

Til børne- og Ungdomsudvalget

Forældrebetaling og fripladstilskud

Notatet redegør for reglerne om forældrebetaling og fripladstilskud på dagtilbudsområdet – herunder mulighederne for at indføre egne kommunale regler for tilskud. Det er foreløbigt vurderingen, at det ikke vil være lovligt for kommunen at indføre egne regler for tilskud, men der afventes svar fra Børne- og Undervisningsministeriet. Notatet er udarbejdet på baggrund af en forespørgsel fra udvalget på budgetseminaret i februar 2022.

Regler for forældrebetaling

Forældrebetalingen til dagtilbud er reguleret efter dagtilbudsloven. I dagtilbudsloven § 32, stk. 1 er det fastlagt, at *”forældrenes egenbetaling højst (må udgøre, red.) 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter”*. Kommunen må altså højst opkræve 25 pct. af udgifterne til at drive et dagtilbud fra forældrene, hvilket Københavns Kommune også gør for dagtilbud på 0-6 års dagtilbud og fritidsklubber. På kommunens ungdomsklubber er der kontingentfrihed – de er altså åbne for alle i målgruppen uden betaling.

For kommunens skolefritidsordninger (KKFO'er) er reglerne for forældrebetaling dog reguleret efter folkeskoleloven. Her er der ingen øvre grænse for forældrebetalingen, og kommunen kan derfor i princippet opkræve op til 100 pct. af bruttodriftsudgifterne til institutionens drift som forældrebetaling. Københavns Kommune opkræver i dag, hvad der svarer til 43 pct. af bruttodriftsudgifterne. Kommunens takster er i øvrigt beskrevet i [takstkataloget for 2022](#) (BUU's område er på s. 87-99).

Fripladstilskud og søskendetilskud

Kommunen er forpligtet til at give forældre et tilskud til nedbringelse af forældrenes egenbetaling (jf. § 43 i dagtilbudsloven). Reglerne for friplads- og søskendetilskud gælder både kommunens 0-6 års institutioner, KKFO'er og klubtilbud.

Tilskud skal gives i følgende tilfælde:

- Hvis forældrene har mere end et barn i dagtilbud, fritidshjem, SFO (skolefritidsordning) eller privat pasning med tilskud efter § 80 i dagtilbudsloven. Dette kaldes søskendetilskud. Søskendetilskuddet udgør halvdelen af forældrebetalingen for den billigste plads.

17. marts 2022

Sagsbehandler

Peter Lichtenstein Jørgensen

- Hvis forældrenes økonomiske forhold tilsiger, at de er berettiget til økonomisk fripladstilskud. Tilskuddets størrelse reguleres efter en skala, der årligt fastlægges af Børne- og Undervisningsministeriet (se bilag 1). En fuld friplads ydes til de forældre, der har en husstandsindkomst under 187.901 kr. Herefter stiger egenbetalingen gradvist alt efter husstandsindkomsten. Alle forældre med en husstandsindkomst over 583.700 kr. betaler fuld pladspris.

Udover de ovennævnte tilskud skal kommunen også yde tilskud til forældre med børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, ved behov for socialpædagogisk friplads eller ved behov for tilbud om sprogstimulering.

Mulighed for egne kommunale regler for tilskud

Udvalget har bedt forvaltningen undersøge muligheden for, at kommunen kan beslutte egne regler for tilskud – og eventuelt kompensere forældrene udover det niveau, der er fastlagt i lovgivningen. Forvaltningen har henvendt sig til Børne- og Undervisningsministeriet for at afklare spørgsmålet, men har endnu ikke modtaget et svar.

Forvaltningens jurister vurderer foreløbigt, at det formentlig ikke vil være lovligt for kommunen at fastlægge et særligt københavnsk tilskudsniveau på dagtilbudsområdet. Det fremgår således af dagtilbudsloven § 44, at det alene er Børne- og Undervisningsministeriet, der fastsætter reglerne for tilskudsniveau. Det vil derfor formentlig kræve en lovændring, hvis kommunen skal kunne fastlægge egne niveauer for tildeling af fripladstilskud. Hvis svaret fra ministeriet mod forventning medfører, at kommunen har lov til at kompensere yderligere, vil forvaltningen vende tilbage til udvalget med denne information.

Der findes imidlertid eksempler på forældrebetaling på andre områder, hvor kommunen har mulighed for selv at fastlægge en differentieret betaling ud fra forældrenes indkomstforhold. Det gælder eksempelvis tilskud til skolemad og feriekolonier.

Kommunen har for nylig fået forlænget et forsøgsprojekt med differentieret betaling til kommunens skolemad – og der er desuden en forventning om ny lovgivning på området, der vil muliggøre en permanent ordning. På betalingen til Københavns Lærerforenings feriekolonier har kommunen indført forældrebetaling i tre niveauer afhængig af husstandsindkomsten.

I princippet kan udvalget på begge områder beslutte at yde mere tilskud eller helt ændre skalaen for tilskud (f.eks. indføre flere trin) afhængigt af forældrenes husstandsindkomst.

Bilag 1. Fripladsskala for 2022

BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET

Fripladsskala pr. 1. januar 2022 i dagtilbud					
Bekendtgørelse om dagtilbud, BEK nr. 1542 af 19. december 2019, kapitel 5					
Indtægt		Betaling i pct. af fuld tilskudsberettiget forældrebetaling pr. plads til børn indtil skoleskift	Indtægt		Betaling i pct. af fuld tilskudsberettiget forældrebetaling pr. plads til børn indtil skoleskift
under	187.901	0	387.869	-	392.034
187.901	-	192.066	392.035	-	396.200
192.067	-	196.232	396.201	-	400.366
196.233	-	200.398	400.367	-	404.532
200.399	-	204.564	404.533	-	408.698
204.565	-	208.730	408.699	-	412.864
208.731	-	212.896	412.865	-	417.030
212.897	-	217.062	417.031	-	421.196
217.063	-	221.228	421.197	-	425.362
221.229	-	225.394	425.363	-	429.528
225.395	-	229.560	429.529	-	433.694
229.561	-	233.726	433.695	-	437.860
233.727	-	237.892	437.861	-	442.026
237.893	-	242.058	442.027	-	446.192
242.059	-	246.224	446.193	-	450.358
246.225	-	250.390	450.359	-	454.524
250.391	-	254.556	454.525	-	458.690
254.557	-	258.722	458.691	-	462.856
258.723	-	262.888	462.857	-	467.022
262.889	-	267.054	467.023	-	471.188
267.055	-	271.220	471.189	-	475.354
271.221	-	275.386	475.355	-	479.520
275.387	-	279.552	479.521	-	483.686
279.553	-	283.718	483.687	-	487.852
283.719	-	287.884	487.853	-	492.018
287.885	-	292.050	492.019	-	496.184
292.051	-	296.216	496.185	-	500.350
296.217	-	300.382	500.351	-	504.516
300.383	-	304.548	504.517	-	508.682
304.549	-	308.714	508.683	-	512.848
308.715	-	312.880	512.849	-	517.014
312.881	-	317.046	517.015	-	521.180
317.047	-	321.212	521.181	-	525.346
321.213	-	325.378	525.347	-	529.512
325.379	-	329.544	529.513	-	533.678
329.545	-	333.710	533.679	-	537.844
333.711	-	337.876	537.845	-	542.010
337.877	-	342.042	542.011	-	546.176
342.043	-	346.208	546.177	-	550.342
346.209	-	350.374	550.343	-	554.508
350.375	-	354.540	554.509	-	558.674
354.541	-	358.706	558.675	-	562.840
358.707	-	362.872	562.841	-	567.006
362.873	-	367.038	567.007	-	571.172
367.039	-	371.204	571.173	-	575.338
371.205	-	375.370	575.339	-	579.504
375.371	-	379.536	579.505	-	583.669
379.537	-	383.702	583.700	eller derover	100
383.703	-	387.868			

Anm: Fripladsskalaens indtægtsgrenser forøjes med (jf. BEK nr. 1542 af 19. december 2019, § 27):

- 65.747 kr. når den forælder, der har retten til pladsen, er enlig forsørger
- 7.000 kr. for hvert hjemmeboende barn under 18 år ud over det første